

HANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

van 21 september 2023 met nummer
in de zaak met rolnummer

Verzoekende partij

vertegenwoordigd door advocaat met
woonplaatskeuze te

Verwerende partij

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

vertegenwoordigd door advocaat met
woonplaatskeuze te

I. Voorwerp van het beroep

Verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 1 december 2022 de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke entiteit van 4 november 2022 met nummer waarmee haar een exclusieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd van 250 euro wegens schending van artikel 30 van het besluit van de Vlaamse regering van 25 april 2014 houdende de administratieve organisatie van de jacht in het Vlaamse Gewest (hierna: Jachtadministratiebesluit). Er wordt haar met name verweten dat ze heeft nagelaten om een correct jachtplan in te dienen.

II. Rechtspleging

Verwerende partij legt het administratief dossier neer en dient een antwoordnota in. Verzoekende partij dient een wederantwoordnota in.

Partijen worden opgeroepen voor de openbare zitting van 22 juni 2023. Ze stemmen in met het schriftelijk behandelen en in beraad nemen van de vordering (conform artikel 41, §3 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges).

III. Feiten

1.

In het kader van een onderzoek naar jachtgeschillen en het indienen van foutieve jachtplannen in het werkingsgebied van de wildbeheerseenheid stelt een natuurinspecteur/gewestelijke toezichthouder voor het Agentschap voor Natuur en Bos (hierna: verbalisant) het volgende vast:

"Aanleiding :

... Tijdens bovenvermeld onderzoek stellen wij vast dat als onafhankelijk jachtrechthouder jarenlang een foutief jachtplan ingediend heeft.

Historiek :

In 2007 verkocht diverse gronden. De verkoop van een groot aantal percelen werd gebundeld en de notariële akte hieromtrent werd op 02/10/2007 verleden. ...

die het grootste deel aankoopt ... In deze notariële akte worden enkele ALGEMENE VOORWAARDEN opgenomen die van toepassing zijn op alle (via deze akte) verkochte percelen. ... Deze passages geven duidelijk aan dat geen ander dan

(verkoper) en/of haar erfgenamen de wettelijke jachtrechthouders blijven tot het eind van de vooropgestelde periode (02/10/2025). De notariële akte dd. 02/10/2007 waarbij de jachtrechten werden voorbehouden aan werd overgeschreven op het hypotheekkantoor en is bijgevolg tegenstelbaar aan derden.

Omtrent de jachtrechten van werd er op 24/11/2010 door de rechtbank van eerste aanleg te Brugge een tussenvonnis geveld in de zaak Dit n.a.v een geschil in jachtrechten. De betrokken partijen in dit vonnis waren toen dhr. de nieuwe eigenaar van een groot deel van de voormalige gronden van en wijlen

de toenmalige jachtrechthouder die dat deel van zijn jachtrevier toen doorverhuurde aan In dit tussenvonnis is de rechtbank van oordeel dat nog steeds over het jachtrecht beschikt en dat ze dit niet aan derden kan overdragen. (zie bijlage 10)

Vaststellingen :

Zie bijlage 1 – Fotodossier. kleurt de percelen, voormalig eigendom van sinds 2016 steeds in, in zijn goedgekeurd onafhankelijk jachtplan. ... Omtrent de zaak en het tussenvonnis werd op 02/07/2013 aan een schrijven

gericht door het advocatenkantoor .als raadsman van In dit schrijven verwijst meester expliciet naar het tussenvonnis dd. 24/11/2010 en het feit dat op dat moment het jachtrecht niet kan claimen van de stukken die eigendom zijn van zijn cliënt, vanwege het feit dat deze voorbehouden zijn voor zie bijlage 3). Tijdens het onderzoek van dit dossier blijkt nu dat zelf vele jaren de notariële akte en het bewuste tussenvonnis naast zich neer heeft gelegd en zelf de jachtrechten opeist. Dit terwijl zijn raadsman duidelijk stelt dat de jachtrechten aan toebehoren.

Bij het ingediende voorstel van het collectief jachtplan 2019-2020 voor WBE werden de stukken, eigendom van ingekleurd op het jachtveld 124011 op naam van jachtrechthouder Dit omdat deze de jachtrechten al vele jaren zou huren van die ze op zijn beurt verkreeg van notarisbureau Een medewerker van dat notarisbureau, zou volgens het notarisbureau over de hoedanigheid van mandataris van de consoorten beschikken. (zie bijlage 4) Vanwege de overlapping tussen beide jachtvelden werd door onze dienst, op vraag van het arrondissementcommissariaat, een onderzoek ingesteld Op aangeven van onze dienst werden in juli 2019 voor de goedkeuring van het onafhankelijk plan van en het collectief jachtplan van WBE alle percelen, voormalig eigendom van uit de jachtplannen geschrapt. Dit minimaal tot er duidelijkheid en/of rechtspraak is uitgevoerd over de titularis van de jachtrechten op deze stukken. In maart 2019 vraagt het arrondissementscommissariaat aar een bewijs van de jachtrechten op voor de stukken waar er een overlapping plaatsvind. bezorgt hen eind maart een dossier waarin hij dit poogt aan te tonen (zie bijlage 3). Opmerkelijk is dat hij slechts een deel van het tussenvonnis van 24/11/2010 in de zaak aan het arrondissementcommissariaat overmaakt. In hoeverre dit gebeurde met een achterliggende reden of om zaken opzettelijk weg te laten is voor onze dienst onduidelijk. Het volledige vonnis wordt als bijlage 9 bij dit dossier gevoegd.

...

Bijkomende inlichtingen :

Tijdens de duur van het opstellen van alle dossiers omtrent de jachtrechten van werd er op 14/10/2019 door de vrederechtbank van een tussenvonnis geveld in de zaak Dit n.a.v. een geschil omtrent de betaling van de jachtrechten. (zie bijlage 10) De betrokken partijen in dit vonnis zijn en partners (eisers) en (verweerder). In dit tussenvonnis is de rechtbank van oordeel dat de familie nog steeds over het jachtrecht beschikt van de door hen verkochte percelen en dat deze, via een tussenpersoon, op een wettelijke manier kon verkrijgen van de consoorten 'de la is volgens dit tussenvonnis dus de enige jachtrechthouder voor de stukken van Het tussenvonnis handelt in principe enkel over de percelen die door de consoorten werden verkocht aan de Vlaamse Landmaatschappij en thans (na grondruil) eigendom zijn van Het lijkt voor onze dienst echter logisch dat dit

tussenvonnis eveneens geldig kan zijn voor alle percelen waarop de consoorten het jachtrecht hebben behouden tot 02/10/2025.

Overige inlichtingen :

... Het huidige onafhankelijk jachtplan van bedraagt +/- 22Ha verdeeld over twee stukken. Dit huidige plan is volgens onze dienst de correcte situatie. Er wordt aan bijgevolg geen maatregel opgelegd om zijn jachtplan aan te passen.”

Deze vaststellingen worden opgenomen in het verslag van vaststelling nr. dat wordt afgesloten op 4 november 2019 en op 12 november 2019 wordt verstuurd aan verzoekende partij en aan de gewestelijke entiteit binnen de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving (hierna: gewestelijke entiteit), die dit op 18 november 2019 ontvangt.

2.

Op 18 december 2019 brengt de gewestelijke entiteit verzoekende partij op de hoogte van haar voornemen om een exclusieve bestuurlijke geldboete op te leggen. Ze wijst haar daarbij op de mogelijkheid van een bestuurlijke transactie mits betaling van 260 euro (artikel 16.4.41, §2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid - hierna: DABM). Ze nodigt haar ook uit om bij gebreke van tijdige en volledige betaling van de voorgestelde geldsom een schriftelijk verweer mee te delen, eventueel vergezeld van een vraag tot hoorzitting, en biedt haar de mogelijkheid om inzage te vragen in het administratief dossier.

Verzoekende partij gaat niet over tot betaling en bezorgt met een mailbericht van 10 april 2020 en een aangetekende brief van 14 april 2020 een schriftelijk verweer aan de gewestelijke entiteit, waarbij ze niet vraagt om te worden gehoord.

3.

Op 4 november 2022 legt de gewestelijke entiteit een geldboete op, waarvan verzoekende partij met een aangetekende brief van 10 november 2022 in kennis wordt gesteld. Dat is de bestreden beslissing.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partij stelt in essentie dat de gewestelijke entiteit haar beslissingstermijn overschreed en geen boetebeslissing nam binnen een redelijke termijn. Ze meent dat het in het licht van de ruime overschrijding van de redelijke beslissingstermijn, op basis van de beginselen van behoorlijk bestuur, gepast is om geen boete meer op te leggen.

2.

Verwerende partij stelt dat de gewestelijke entiteit rekening houdt met de overschrijding van haar beslissingstermijn en de boete in het licht hiervan gemotiveerd met de helft herleidt, waarbij ze rekening houdt met de ernst van de milieu-inbreuk, die al meerdere jaren wordt gepleegd, en met de hardleerse houding van verzoekende partij.

3.

Verzoekende partij benadrukt in haar wederantwoordnota dat de redelijke termijn een beginsel van behoorlijk bestuur is.

Beoordeling door het College

1.

Als de gewestelijke entiteit een milieu-inbreuk wil bestraffen met een exclusieve bestuurlijke geldboete dient ze bepaalde termijnen in acht te nemen. Ze beschikt hiervoor enerzijds over een termijn van drie jaar na de datum van afsluiting van het verslag van vaststelling dat over de milieu-inbreuk werd opgemaakt (artikel 16.4.30 DABM). Dit is een vervaltermijn, zodat de gewestelijke entiteit na het verstrijken hiervan niet langer bevoegd is om een geldboete op te leggen. Ze dient anderzijds haar voornemen om een geldboete op te leggen binnen een termijn van zestig dagen na ontvangst van de akte waarin een milieu-inbreuk wordt vastgesteld door een verbalisant aan de vermoedelijke overtreder over te maken (artikel 16.4.41, §1 DABM). Ze kan de vermoedelijke overtreder daarbij eerst, alvorens een geldboete op te leggen, een voorstel doen om een geldsom te betalen binnen een bepaalde termijn, naar aanleiding waarvan de procedure tot oplegging van een geldboete wordt geschorst (artikel 16.4.41, §2, lid 4 DABM). Als de vermoedelijke overtreder hierop niet ingaat wordt de boeteprocedure hervat (artikel 16.4.41, §3, lid 2 DABM). Ze beschikt daarna over een termijn van negentig dagen om te beslissen over het opleggen van een geldboete, waarna ze haar beslissing binnen een termijn van tien dagen aan de overtreder moet betekenen (artikel 16.4.43, lid 1 DABM). Dit zijn ordeterminen, waarvan de schending op zich niet wordt gesanctioneerd, zodat de gewestelijke entiteit na het verstrijken hiervan nog altijd bevoegd is om een geldboete op te leggen en de bestreden beslissing om die reden niet noodzakelijk moet worden vernietigd.

De gewestelijke entiteit heeft op basis van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en in het bijzonder de redelijke termijn als onderdeel van het zorgvuldigheidsbeginsel wel de plicht om binnen een redelijke termijn een beslissing te nemen. Onder het begrip ‘kennelijk onredelijke termijn’ verstaat het College een termijn die zodanig laattijdig is dat het niet meer redelijk kan worden geacht om de overtreder alsnog de normale voor de milieu-inbreuk decretaal toepasselijke bestuurlijke punitieve sanctie op te leggen. De redelijke termijn vereiste manifesteert zich ten aanzien van de gewestelijke entiteit als de verplichting om te handelen als een goede huisvader en moet in het licht van de driejarige verjaringstermijn, als absolute grens waarbinnen een geldboete kan worden opgelegd, worden geëvalueerd naargelang de concrete omstandigheden. Hierbij kunnen tal van factoren een rol spelen, zoals de complexiteit van het dossier, het gedrag van de bestuurlijke overheden en de houding van de overtreder. De gebeurlijke vaststelling dat de redelijke termijn is overschreden leidt op zich niet noodzakelijk automatisch tot de vernietiging van de bestreden beslissing. De gevolgen hiervan moeten opnieuw worden beoordeeld naargelang de concrete omstandigheden en dit zowel uit het oogpunt van de bewijslevering als van de opportuniteit tot het opleggen van een sanctie en de omvang ervan. Het komt in eerste instantie aan de gewestelijke entiteit toe om binnen haar discretionaire bevoegdheid te oordelen over de (boeteverlagende) gevolgen van de overschrijding van de redelijke termijn. Het College oefent hierop een wettigheidscontrole uit en gaat met name na of de boetebeslissing op dat punt niet kennelijk onredelijk is.

2.

Uit het administratief dossier blijkt dat de gewestelijke entiteit verzoekende partij op 18 december 2019 op de hoogte brengt van het voornemen om haar eventueel een bestuurlijke geldboete op te leggen naar aanleiding van het op 4 november 2019 afgesloten verslag van vaststelling. Ze geeft haar daarbij de mogelijkheid van een bestuurlijke transactie door betaling van 260 euro ‘binnen de termijn vermeld op het overschrijvingsformulier’ (dat geen deel uitmaakt van de aan het College overgemaakte stukken), die in beginsel drie maanden bedraagt (artikel 75/1, lid 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI DABM - hierna: Milieuhandhavingsbesluit), zodat haar beslissingstermijn tijdelijk is geschorst. Ze beslist uiteindelijk op 4 november 2022 om een geldboete op te leggen. De gewestelijke entiteit heeft de termijn van negentig dagen waarbinnen ze in beginsel moet beslissen over het opleggen van een geldboete dus met ongeveer 28,5 maanden overschreden.

3.

De gewestelijke entiteit overweegt in de bestreden beslissing met betrekking tot de beoordeling van de hoogte van de boete, en in het bijzonder over de omstandigheden, onder meer het volgende:

“4.2.3. De omstandigheden

Bij het bepalen van de hoogte van de geldboete wordt rekening gehouden met de bereidheid van de overtreder om zich te regulariseren. Uit onderzoek van het dossier blijkt dat de overtreder de betrokken percelen opnieuw heeft ingekleurd in zijn voorstel van jachtplan ingediend bij de arrondissementscommissaris, terwijl deze laatste het plan wijzigde door de percelen uit te kleuren vooraleer het jachtplan goed te keuren. Om deze reden kan regularisatie niet als verzachtende omstandigheid worden meegenomen bij het bepalen van de hoogte van het boetebedrag.

De gewestelijke entiteit ging per schrijven van 20 december 2019 over tot kennisgeving van het voornemen om een bestuurlijke geldboete op te leggen, al dan niet vergezeld van een voordeelontneming. Artikel 16.4.43 DABM voorziet dat een boetebeslissing binnen een termijn van negentig dagen na deze kennisgeving genomen dient te worden. Deze termijn van negentig dagen is een termijn van orde, waarvan de overschrijding niet gesanctioneerd wordt. Deze beslissingstermijn is inmiddels ruim verstreken.

Het lange termijnverloop mag, gezien de ernst van de feiten en dan vooral het gegeven dat de overtreder de betrokken percelen nog steeds onterecht inkleurt in het jachtplan dat hij indient, geen reden zijn om hem aan sanctionering te laten ontsnappen. Hij mag als jachtrechthouder op zijn verantwoordelijkheid voor het correct indienen van zijn jachtplan worden gewezen. Desondanks is de gewestelijke entiteit van oordeel dat met het alsnog opleggen van een bestuurlijke geldboete het primaire doel, namelijk leedtoevoeging door middel van een punitieve sanctie, bereikt kan worden. Het afschrikwekkend effect dat van de boete uitgaat, moet de overtreder motiveren zich in regel te stellen en in de toekomst de regelgeving te blijven naleven en aldus te allen tijde mee te zorgen voor het naleven van de voorwaarden voor het indienen van jachtplannen.

Gelet op de overschrijding van de beslissingstermijn en de nakende verjaring van de feiten acht de gewestelijke entiteit het passend en redelijk om het boetebedrag te verlagen tot 250 euro.

..”

4.

Verzoekende partij toont niet aan dat de beoordeling door de gewestelijke entiteit van de gevolgen van de overschrijding van haar beslissingstermijn kennelijk onredelijk is in het licht van de ernst van de milieu-inbreuk en haar houding, en dat er redenen zijn om de boete bijkomend te verminderen dan wel geen boete meer op te leggen omwille van het tijdsverloop van de boeteprocedure.

Ze betwist niet dat de vervalt termijn waarbinnen de gewestelijke entiteit een geldboete kan opleggen voor de milieu-inbreuk op het ogenblik van de bestreden beslissing nog niet was verstreken. De bestreden beslissing is blijkens het dossier met name genomen op de laatste dag van de driejarige vervalt termijn. Ze verwijt de gewestelijke entiteit enkel dat deze haar redelijke beslissingstermijn niet respecteerde. De gewestelijke entiteit oordeelt in de bestreden beslissing dat haar 'beslissingstermijn inmiddels ruim is verstreken', maar dat 'het lange termijnverloop geen reden mag zijn om (verzoekende partij) aan sanctionering te laten ontsnappen', waarbij ze haar oordeel motiveert en de opgelegde boete omwille van het lange tijdsverloop verlaagt van 500 euro tot 250 euro ofwel met 50%. Hieruit blijkt dat ze erkent dat de redelijke termijn waarbinnen de boeteprocédure in het licht van de concrete omstandigheden moest worden afgehandeld dermate is overschreden dat dit gegeven moet leiden tot een boetevermindering, om het mogelijk nadeel dat verzoekende partij heeft geleden door het onredelijk lang uitblijven van een boetebeslissing te herstellen. Ze geeft daarbij concreet aan van welk basisbedrag ze vertrekt en hoeveel dit wordt verlaagd, zodat het College in het kader van de legaliteitstoets waarmee het is belast kan beoordelen of de toegepaste vermindering van de boete niet kennelijk onredelijk is in het licht van de termijnoverschrijding en de gegevens van het dossier.

Ze voert geen betwisting over het feit dat de overschrijding van de redelijke termijn in voorliggend dossier geen gevolgen had uit het oogpunt van de bewijslevering en haar recht van verdediging niet heeft aangetast. Ze maakt ook niet aannemelijk dat ze hierdoor zichtbaar schade of nadelen heeft ondervonden en reikt alleszins geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat het mogelijks door haar geleden nadeel door het overschrijden van de ordetermijn niet adequaat is hersteld door de herleiding van het initiële boetebedrag. Ze toont niet aan dat een bestraffing in het licht van de aard en de ernst van de feiten niet langer passend en noodzakelijk is. Ze toont ook niet aan dat de door de gewestelijke entiteit toegepaste herleiding van de boete niet evenredig is met de termijnoverschrijding en de concrete gegevens van het dossier, en laat met name na om de overwegingen hierover in de bestreden beslissing concreet bij haar argumentatie te betrekken.

Het middel worden verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partij stelt in essentie dat de milieu-inbreuk die haar wordt toegerekend, met name de schending van artikel 30 Jachtadministratiebesluit, feitelijk neerkomt op 'een beschuldiging wegens jacht op andermans terrein', dat een klachtmisdrijf betreft, terwijl er hiervoor tegen haar nooit een klacht is neergelegd en er dus ook geen sprake kan zijn van een inbreuk. Ze stelt ook algemeen dat de gewestelijke entiteit in de bestreden beslissing nalaat om te antwoorden op haar schriftelijk verweer hierover, dat 'integraal wordt hernomen'.

2.

Verwerende partij betwist dat de schending van artikel 30 Jachtadministratiebesluit een klachtmisdrijf betreft. Ze stelt dat verzoekende partij enkel wordt beboet voor een milieu-inbreuk overeenkomstig bijlage XIV bij het Milieuhandhavingsbesluit, met name het niet naleven van artikel 7, lid 2 en lid 4, tweede zin van het Jachtdecreet van 24 juli 1991, en dus niet wordt gesanctioneerd voor het klachtmisdrijf jagen op andermans terrein, in de rand waarvan ze opmerkt dat dit bovendien een milieumisdrijf zou uitmaken.

3.

Verzoekende partij volhardt in haar wederantwoordnota in de argumentatie in haar verzoekschrift.

Beoordeling door het College

1.

De gewestelijke entiteit kan een exclusieve bestuurlijke geldboete opleggen voor welbepaalde gedragingen die strijdig zijn met de milieuvoorschriften, maar waarop geen straf is gesteld en die door de Vlaamse regering zijn opgenomen in een lijst van de milieu-inbreuken (artikel 16.4.27, lid 3 DABM en 16.1.2, 1° DABM). Deze lijst is opgenomen in de verschillende bijlagen bij het Milieuhandhavingsbesluit. De schending van de aangegeven bepalingen volstaat in principe opdat een exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd. De geldboete kan enkel worden opgelegd aan de 'overtreder', hetzij degene die een milieu-inbreuk pleegt of die opdracht geeft om handelingen te stellen die een milieu-inbreuk uitmaken (artikel 16.4.25, lid 1 DABM).

2.

De gewestelijke entiteit oordeelt in de bestreden beslissing dat de vastgestelde feiten 'een schending zijn van artikel 30 van het Jachtadministratiebesluit' en 'daarmee vallen onder de definitie van een milieu-inbreuk als bedoeld in artikel 16.1.2, 1° DABM, waarvoor een bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd'. Verzoekende partij betwist niet dat de

gehandhaafde regelgeving in artikel 30 Jachtadministratiebesluit, waarvoor er in de bestreden beslissing een geldboete wordt opgelegd, ressorteert onder de milieu-inbreuken in bijlage XIV Milieuhandhavingsbesluit, dat betrekking heeft op de decretale verplichtingen in artikel 7, lid 2 en lid 4, tweede zin van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 (hierna: Jachtdecreet), zodat er hierop geen straf (meer) is gesteld. Ze betwist ook niet dat het uitoefenen van toezicht op het Jachtdecreet en haar uitvoeringsbesluiten, het onderzoeken van milieu-inbreuken, het opleggen van bestuurlijke geldboeten, het opsporen van milieumisdrijven en het strafrechtelijk sanctioneren van milieumisdrijven gebeurt volgens de regels in titel XVI DABM (artikel 37 Jachtdecreet). Ze wijst dan ook ten onrechte op de vaststelling dat de vervolging van een overtreding van artikel 7 Jachtdecreet (in beginsel - op privaat domein) niet ambtshalve gebeurt, maar enkel 'op klacht van de houder van het jachtrecht of van zijn rechthebbende', waarbij 'de klager alleen dan is gehouden zich burgerlijke partij te stellen, indien hij schadevergoeding wil vorderen' (artikel 26 van de Jachtwet van 28 februari 1821 - hierna: Jachtwet). Artikel 26 Jachtwet heeft blijkens de bewoordingen hiervan enkel betrekking op overtredingen van artikel 7 Jachtdecreet, terwijl een overtreding een misdrijf is, dat strafbaar is met een politiestraf (artikel 1, lid 3 Strafwetboek). De schending van artikel 30 Jachtadministratiebesluit betreft zoals gesteld een milieu-inbreuk, die moet worden onderscheiden van een milieumisdrijf en dus niet kwalificeert als een (voor de Jachtwet relevante) overtreding (in de zin van artikel 1, lid 3 Strafwetboek) van artikel 7 Jachtdecreet. Verzoekende partij toont niet aan dat haar gedraging in strijd met de milieuvoorschriften, waarvoor haar een boete wordt opgelegd, moet worden gecatalogeerd als een overtreding in de zin van artikel 26 Jachtwet en hierdoor enkel kan worden vervolgd op klacht van de jachtrechthouder. De gewestelijke entiteit kon ter zake in de bestreden beslissing, in de gegeven omstandigheden, volstaan met de overweging dat de vastgestelde schending van artikel 30 Jachtadministratiebesluit een milieu-inbreuk betreft.

Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partij stelt in essentie dat de milieu-inbreuk die haar als overtreder wordt toegerekend en waarvoor haar een bestuurlijke geldboete wordt opgelegd niet is bewezen omdat haar jachtplan voldeed aan de vereisten in artikel 30 Jachtadministratiebesluit. Ze wijst op de vaststelling dat ze op 17 februari 2020 een dading sloot met de vroegere eigenaar en verkoper van de op haar jachtplan ingekleurde percelen, die ze in 2007 aankocht, waarbij deze

afstand doet van zijn jachtrechten. Ze stelt ook dat het aan de vroegere eigenaar voorbehouden jachtrecht op deze percelen, blijkens de clausule hierover in de notariële verkoopakte, nooit exclusief is geweest, zodat ze wel degelijk als jachtrechthouder gerechtigd was om ook voor deze percelen een jachtplan in te dienen, op basis waarvan ook de vroegere eigenaar zijn jachtrecht desgewenst kon uitoefenen. Ze stelt ook algemeen dat de gewestelijke entiteit in de bestreden beslissing nalaat om te antwoorden op haar schriftelijk verweer hierover, dat 'integraal wordt hernomen'.

2.

Verwerende partij stelt dat de dading waarnaar verzoekende partij verwijst, en waarin de vroegere eigenaar van de op haar jachtplan ingekleurde percelen afstand doet van zijn jachtrechten op deze percelen, pas dateert van na de milieu-inbreuk die is vastgesteld in het verslag van vaststelling. Ze merkt op dat het indienen van onjuiste jachtplannen niet retroactief kan worden geregulariseerd. Ze stelt dat de gewestelijke entiteit terecht is voortgegaan op de notariële verkoopakte van 2007, waarin de verkoper en vroegere eigenaar van de op het jachtplan van verzoekende partij ingekleurde percelen het jachtrecht hierop behoudt tot in 2025, en die is overgeschreven op het hypotheekkantoor en dus door of tegen derden kan worden aangewend. Ze betwist het standpunt van verzoekende partij dat het aan de vroegere eigenaar voorbehouden jachtrecht op deze percelen nooit exclusief is geweest en ook aan haar toebehoort. Ze stelt dat de clausule hierover in artikel 5 van de notariële verkoopakte, waarop de gewestelijke entiteit zich baseert, duidelijk is.

3.

Verzoekende partij merkt in haar wederantwoordnota nog op dat uit de dading met de vroegere eigenaar van de op haar jachtplan ingekleurde percelen blijkt dat ze niet hardleers is, maar integendeel een minnelijke oplossing heeft nagestreefd en bereikt. Ze herhaalt ook dat ze als eigenaar van de op haar jachtplan ingekleurde percelen ten allen tijde moet worden beschouwd als jachtrechthouder omdat het jachtrecht het *accessorium* vormt van het eigendomsrecht en daarmee onlosmakelijk is verbonden, zodat zowel zijzelf als de vroegere eigenaar van de op haar jachtplan ingekleurde percelen moeten worden beschouwd als jachtrechthouder, waardoor ze wel degelijk gerechtigd was om ook voor deze percelen een jachtplan in te dienen. Ze verwijst hierbij opnieuw naar de notariële verkoopakte, waaruit zou blijken dat het aan de vroegere eigenaar voorbehouden jachtrecht op de verkochte percelen niet exclusief was.

Beoordeling door het College

1.

De gewestelijke entiteit kan (zoals gesteld bij de beoordeling van het tweede middel) een exclusieve bestuurlijke geldboete opleggen aan degene die een milieu-inbreuk in bijlage XIV Milieuhandhavingsbesluit pleegt, waarbij de schending van de aangegeven bepalingen in principe volstaat. De kwalificatie van de feiten als een milieu-inbreuk en de toerekenbaarheid hiervan aan verzoekende partij als overtreder vormt dus de grondslag voor de bevoegdheid van de gewestelijke entiteit om haar een geldboete op te leggen.

Een bestuurlijke geldboete is een punitieve sanctie, waarbij de bewijslast van de milieu-inbreuk en de overtreder berust bij de gewestelijke entiteit. Het bewijs van de feiten en het daderschap kan met het oog op bestuurlijke beboeting, naar analogie met de bewijsvoering in strafzaken, in beginsel met alle middelen van recht worden geleverd. De principieel vrije bewijsvoering betekent dat dit bewijs onder meer kan worden geleverd door een geheel van samenhangende feitelijke vaststellingen, die éénsluitend eenzelfde persoon als pleger van de milieu-inbreuk aanduiden. De beginselen van behoorlijk bestuur en in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel, en het vermoeden van onschuld zoals onder meer bepaald in artikel 6, lid 2 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, omringen de bewijslevering met waarborgen op procedureel en inhoudelijk vlak.

2.

De gewestelijke entiteit overweegt in de bestreden beslissing onder de titel 'de toerekenbaarheid aan de overtreder' het volgende:

"Artikel 30 van het Jachtadministratiebesluit bepaalt dat elke jachtrechthouder een jachtplan opmaakt dat voldoet aan bepaalde kenmerken. Zo moeten percelen binnen het jachtterrein waarop de indiener van het plan geen jachtrecht heeft, worden uitgekleurd.

Het verslag van vaststelling heeft betrekking op de percelen kadastraal gekend als

Vermoedelijke overtreder werd eigenaar van de betrokken percelen in 2007. De notariële akte bepaalde evenwel dat het jachtrecht nog voor een periode van 18 jaar (dus tot 2025) zou worden behouden door de verkoper.

De verbalisant stelde vast dat vermoedelijke overtreder de betrokken percelen gedurende verschillende jaren opnam in zijn voorstel van jachtplan zoals ingediend bij de arrondissementscommissaris. Aangezien vermoedelijke overtreder op dat moment niet over het jachtrecht van de betrokken percelen beschikte, had hij als indiener van zijn jachtplan deze

percelen moeten uitkleuren. Bovenvermelde feiten zijn een schending van artikel 30 van het Jachtadministratiebesluit. Deze feiten vallen daarmee onder de definitie van een milieu-inbreuk als bedoeld in artikel 16.1.2, 1° DABM waarvoor een bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd.

In zijn schriftelijk verweer betwist vermoedelijke overtreder formeel de tenlastelegging. Hij is enerzijds van mening dat hij als eigenaar van de percelen er ook jachtrechthouder van is en geeft anderzijds aan dat hij het recht van de verkoper altijd had gerespecteerd en in dat opzicht jaarlijks een jachtplan neerlegde, zodat de verkoper desgewenst het jachtrecht effectief kon uitoefenen, aangezien het zonder neerlegging van een jachtplan niet mogelijk is om te jagen. Hij benadrukt ook dat er nooit een klacht was gekomen van de verkoper en dat de verkoper via een dading van februari 2020 definitief afstand zou hebben gedaan van de jachtrechten ten gunste van vermoedelijke overtreder.

De feiten kaderen in een geschil om jachtrechten. Uit onderzoek van het dossier blijkt evenwel dat vermoedelijke overtreder op het moment van het indienen van zijn jachtplan niet over de jachtrechten van de betrokken percelen beschikte, waardoor hij deze had moeten uitkleuren op zijn plan. Het gegeven dat de feiten slechts aan het licht kwamen nadat de percelen door een andere jachtrechthouder werden ingekleurd, doet geen afbreuk aan het bestaan van de milieu-inbreuk. De milieu-inbreuk staat vast in hoofde van de overtreder."

Uit deze overwegingen blijkt dat de gewestelijke entiteit de argumentatie van verzoekende partij in haar schriftelijk verweer wel degelijk concreet bij haar beoordeling betrok en hierop antwoordde. Verzoekende partij laat na om concreet aan te tonen van welke pertinente elementen uit haar schriftelijk verweer door de gewestelijke entiteit abstractie wordt gemaakt, en beperkt zich ten onrechte tot de algemene opmerking dat ze haar schriftelijk verweer integraal herneemt.

3.

Verzoekende partij toont in het licht van de stukken van het administratief dossier en de procedurestukken niet aan dat het oordeel van de gewestelijke entiteit, dat de vastgestelde feiten moeten worden beschouwd als een milieu-inbreuk die haar kan worden toegerekend, foutief dan wel kennelijk onredelijk is en dat er ter zake (minstens) twijfel bestaat. Ze toont ook niet aan dat de bestreden beslissing ter zake niet afdoende is gemotiveerd in het licht van de argumentatie in haar schriftelijk verweer.

Artikel 30 Jachtadministratiebesluit voorziet in hoofde van elke jachtrechthouder de administratieve verplichting om een jachtplan op te maken dat voldoet aan welbepaalde vereisten. Zo moet de buitengrens van een jachtterrein waarop het plan betrekking heeft

worden aangeduid met een groene doorlopende lijn, die een gesloten figuur vormt, terwijl de percelen binnen een jachtterrein waarop de indiener van het plan geen jachtrecht heeft moeten worden uitgekleurd met een rode arcering, die begrensd wordt door een rode doorlopende lijn. Het neerleggen van een jachtplan ontslaat de indiener hiervan niet om, in geval van betwisting van zijn jachtrechten voor de rechtbank, dit jachtrecht te bewijzen overeenkomstig de regels van het burgerlijk recht (Cass. 24 juni 2010, nummer De vraag of verzoekende partij jachtrechthouder is voor de percelen waarop haar jachtplan betrekking heeft is dus essentieel bij de beoordeling van het bestaan van een milieu-inbreuk.

Verzoekende partij kocht de percelen waarop de betwisting betrekking heeft aan bij notariële akte van 2 oktober 2007, die (door de overschrijving op het hypotheekkantoor) tegenstelbaar is aan derden en waarin met betrekking tot het jachtrecht op deze percelen (in artikel 5) wordt bepaald dat 'het jachtrecht door de verkopende partij voor haarzelf en haar erfgenamen uit welken hoofde ook ten kosteloze titel wordt voorbehouden voor een periode van achttien jaar, te rekenen vanaf datum van toewijs van voorgeschreven goederen'. Verzoekende partij toont niet aan dat deze clausule het jachtrecht op de verkochte percelen niet exclusief voorbehoudt aan de verkoper, maar dat er sprake is van een gedeeld jachtrecht. Dit wordt tegengesproken door de duidelijke bewoordingen van de clausule, die 'het' jachtrecht 'voorbehouden', en waaraan geen afbreuk wordt gedaan door de opmerking van verzoekende partij dat het jachtrecht moet worden beschouwd als een accessorium van het eigendomsrecht. Dit wordt ook tegengesproken in een vonnis van de eerste kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge van 24 november 2010 (in de zaak met rolnr. en met rep.nr.

waarin wordt geoordeeld dat verzoekende partij op basis van deze clausule 'over geen jachtrecht beschikt' op de door haar in 2007 aangekochte percelen en 'de verkoper nog steeds over het jachtrecht beschikt'. In dezelfde zin oordeelt ook het vrederecht van het tweede kanton Brugge in een vonnis van 14 oktober 2019 (in de zaak met rolnr. 19A520 en met rep.nr. 2019/12575) met betrekking tot dezelfde clausule dat de koper 'op 2.10.2007 het eigendomsrecht verkreeg, behalve het jachtrecht gedurende 18 jaar, dus tot 2.10.2025'. Verzoekende partij heeft blijkens deze twee rechterlijke uitspraken, die deel uitmaken van het administratief dossier, dus tot 2 oktober 2025 geen jachtrecht op de percelen die ze in 2007 aankocht omdat het jachtrecht via de notariële verkoopakte niet (onmiddellijk) werd overgedragen, zodat ze deze percelen op haar jachtplan moest uitkleuren.

De vaststelling dat de rechtbank van eerste aanleg in zijn vonnis van 2010 ook oordeelde dat de verkoper van de betreffende percelen zijn jachtrecht hierop 'niet aan derden kan overdragen', terwijl het vrederecht ter zake oordeelt dat dit wel kan en dat een derde dit jachtrecht op geldige wijze kan verkrijgen, is niet relevant omdat verzoekende partij op het

ogenblik van de opmaak van het jachtplan waarop het verslag van vaststelling betrekking heeft alleszins niet beschikte over het jachtrecht op de percelen die ze in 2007 aankocht. In dezelfde zin verwijst ze ook tevergeefs naar de dading met de verkoper van deze percelen van 17 februari 2020, waarin deze tegen een vergoeding afstand doet van zijn jachtrechten hierop. Ongeacht de lopende discussie over de gevolgen van deze dading voor het jachtplan van verzoekende partij (die blijkt uit het aanvankelijk proces-verbaal nr. dd. 19 november 2020), dateert ze alleszins van na de opmaak van het verslag van vaststelling, zodat ze geen afbreuk kan doen aan de daarin (terecht) vastgestelde milieu-inbreuk.

Verzoekende partij verwijst ter weerlegging van de vastgestelde milieu-inbreuk dan ook tevergeefs naar het eigendomsrecht op de percelen die ze in haar jachtplan opnam, maar waarvan het jachtrecht (nog altijd) ter discussie staat. Ze voert overigens geen pertinente argumenten aan tegen de beoordeling door de gewestelijke entiteit van 'de omstandigheden' en met name 'de bereidheid om zich te regulariseren', waarbij wordt vastgesteld dat ze 'de betrokken percelen opnieuw heeft ingekleurd in (haar) voorstel van jachtplan, ingediend bij de arrondissementscommissaris, terwijl deze laatste het plan wijzigde door de percelen uit te kleuren vooraleer het jachtplan goed te keuren'.

Het middel wordt verworpen.

V. Beslissing

1. Het beroep wordt verworpen.
2. De kosten van het beroep, begroot op 100 euro rolrecht, zijn ten laste van verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken in zitting van 21 september 2023 door de eerste kamer.

De griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,